

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Afsluttelse af en Forligstraktat mellem Danmark og Chile.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg C. Sp. 1981).

Sammen hermed behandlede den sidst paa Dagsordenen opførte Sag:

Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Afslutning af en Forligs- og Voldgiftstraktat mellem Danmark og Tyrkiet.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg C. Sp. 1979).

Forslagene til Rigsdagsbeslutning satte til Forhandling.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det første af de to foreliggende Forslag, Forslaget om en Forligstraktat mellem Danmark og Chile, er Resultatet af Forhandlingerne, der har været ført lige siden 1927 mellem Danmark og det paagældende Land. Man har i Chile ment, at en Afslutning af Voldgiftstraktater er blevet overflødig for de Lande, der har tiltraadt de tilsvarende Bestemmelser i Folkeforbundsaftalerne om Afgørelse af Stridigheder ved Voldgift, og derfor har Chile ment, at man maatte have tilstrækkeligt i en Forligstraktat. Vi har jo ellers i Danmark regelmæssig ikke nøjedes med Forligstraktater, men har dertil føjet Voldgiftstraktater uanset de almen-gældende Regler efter de sædvanlige Folkeforbunds-konventioner, men overfor et Land, der hævder det modsatte Synspunkt, som i og for sig er forstaaeligt, har vi ikke haft nogen Betænkelighed ved at afslutte en Forligstraktat med dette Land.

For Tyrkiets Vedkommende er Aftalen en almindelig Forligs- og Voldgiftstraktat af den samme Type, som vi har sluttet i de senere Tider med de Lande, der har været villige til at gaa lige saa vidt, som man fra dansk Side ønsker, saa den svarer ganske til det System, man gennem en Aarrække er gaaet ind for her i Danmark.

Begge de to Forslag er vedtaget enstemmigt i det andet høje Ting, og jeg kan anbefale dem til velvillig og hurtig Behandling.

Hans Rasmussen: Jeg skal paa min Gruppens Vegne tillade mig ganske kort at anbefale, at Tinget giver sin Tilslutning

til begge de foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning.

Med Hensyn til det Forslag, der drejer sig om Danmarks Forhold til Chile, er Stillingen jo den, at der kun er Tale om en Konvention vedrørende Forligsmægling. Det er klart, at vi fra dansk Side meget maatte have ønsket, at Konventionen ogsaa havde drejet sig om Voldgiftsafgørelser, men der skal jo to Parter til at slutte en Overenskomst, og naar Chile stiller sig paa det Standpunkt, som denne Stat i dette Spørgsmaal har stillet sig paa, og ikke har ønsket at gaa videre end til en Konvention om Forligsbehandling af eventuelt opstaaende Stridsspørgsmaal, maa vi naturligvis lade det have sit Forblivende derved. Jeg skal dog tilføje, at jeg skønner ikke rettere end, at vi maa have Lov til at hævde overfor de Betragtninger, der er gjort gældende af den anden Part, at der meget vel kunde tænkes Grund til at have en Voldgiftskonvention med Chile, selv om denne Stat har tiltraadt en Del af de Beslutninger, der er truffet indenfor Folkeforbundet — saa vidt jeg har forstaaet, gælder det ikke alle de Beslutninger, der her er Tale om. Men jeg skal ikke opholde mig videre derved, men kun sige, at naar Chile ikke ønsker at gaa videre, maa vi nøjes med paa dette Omraade at slutte os til det, der nu er Overenskomst om, og saa i øvrigt haabe paa, at kommende Tider maaske kan hidføre en saadan Udvikling, at vi senere kan opnaa at komme til at staa overfor Chile paa samme gode Maade, som vi staar overfor de Stater, med hvem Danmark har sluttet de vidtgaende Voldgiftsaftaler.

Voldgiftstraktaten mellem Danmark og Tyrkiet maa jo siges at høre til den udmærkede Type af Traktater, som Danmark tidligere har været med til at slutte med en Række andre Stater. Det er en udmærket Type, fordi den er fri for Forbehold; der gøres ingen Begrænsninger med Hensyn til Arten af de Spørgsmaal, der skal kunne finde deres Afgørelse ved den Fremgangsmaade, som der stilles Forslag om. Overfor Bemærkninger, som muligt kunde fremkomme fra en og anden Side om, at en Aftale mellem Danmark og Tyrkiet maaske ikke vilde have saa megen praktisk Betydning, vil det maaske være rigtigt at gøre opmærksom paa, at vor Tid jo har opvist adskillige Eksempler paa, at der kan opstaa Mellemværender af økonomisk Art mellem alle Lande, og Forholdet har jo i de senere Aar været det, at danske Interesser har været repræsenteret i den Stat, her er Tale om. Jeg betragter